

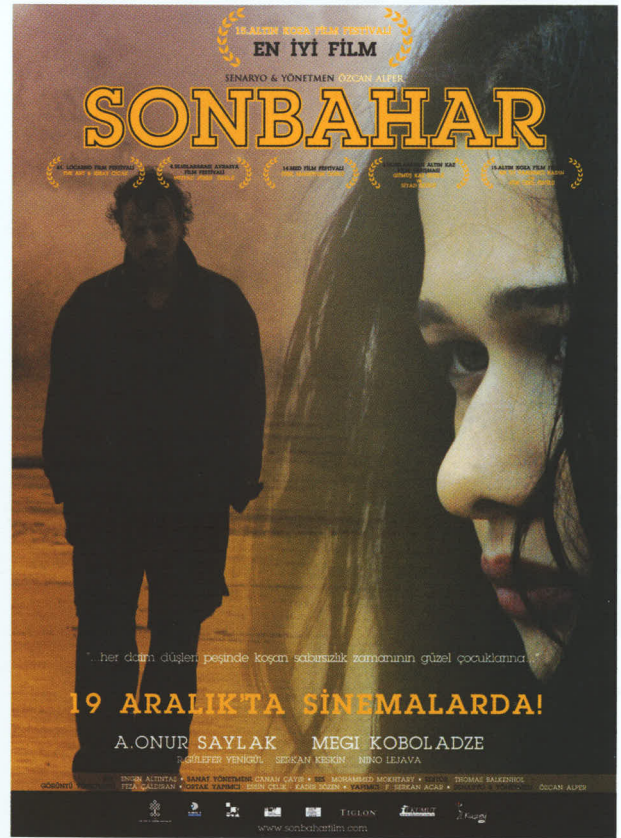

ÖZCAN ALPER'İN İLKBAHARI: SONBAHAR

Ecehan Balta

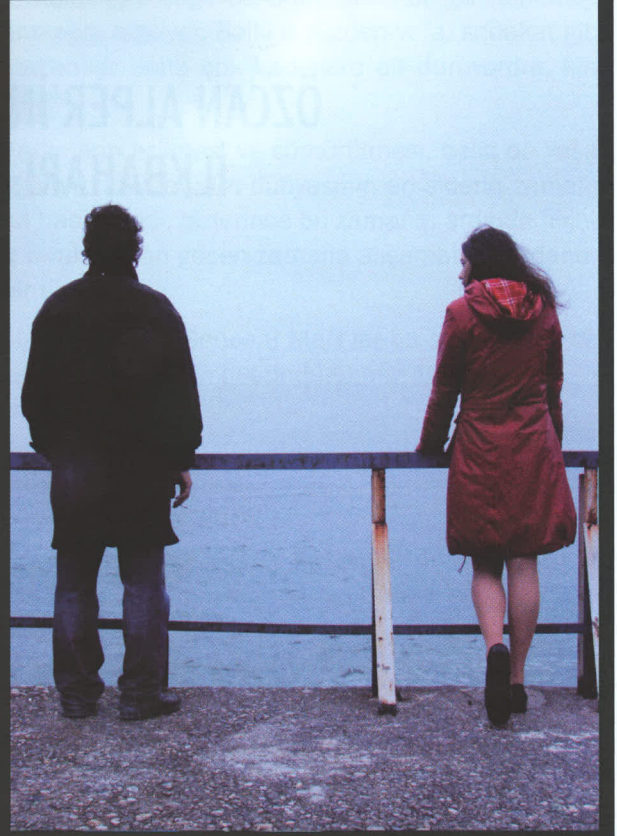
Yapım yılı	: 2008
Yönetmen ve Senaryo	: Özcan Alper
Yapımcı	: F. Serkan Acar
Görüntü Yönetmeni	: Feza Çaldıran
Oyuncular	: Onur Saylak, Megi Aboulzade, Serkan Keskin, Gülefer Yenigül.

Filmi, tek bir solukta izledim. Kahramanımız ölüm oruçları sırasında kalıcı bir hasar aldığı için Cumhurbaşkanlığı affından yararlanıp Hopa'daki köyüne geri dönüyor. Bizim kuşağın çocuğu. 1990'larda üniversiteye girmiş. 1980 darbesinin izlerinin hala silinmediği bir dönem. Ama o çocuklardan 1980 öncesinin hatıralarını da henüz silmeyi başaramamışlar. Solcu olmanın derecesinin piyasa değerlerine göre değil, vicdani değerlere göre belirlendiği, sınıf atlamanın değil, sınıf kininin harekete geçirdiği insanlar. 1980 öncesi bizim kuşak için sanırım her şeyden çok ablalarımız ve ağabeylerimizin yarın devrim olacakmış gibi bir kendinden vazgeçme / adanma halinin yarattığı o coşkuya ve inanca hayranlık anlamına geliyor. Hayatı yaşamamanın yalnızca bir tek yolu olmadığı, zevkin, inancın, umudun başka biçimleri olduğu, hatta başka türlü sevilbileceği, başka türlü ölünebileceği hakkında destansı bir hikaye. Bu hikayenin son kısımlarına yetişmiş, çocukluğu benim gibi kentin henüz talan edilmemiş arazilerinde "parolayı söyle, dışın dışın, yumruklar havaya" türü fantezilerle oyunlar kurarak geçmiş ise, "o çocuklara" duyulan saygı ve sevginin kaynağının kimsenin cesaret edemediğini yapmak olduğu, hatta aile kurmuş anne babanızın sizi onların yaptığını yapmayı engellediğiniz için içten içe suçladığı bir ortamda

yetişmişseniz, hafızanız geleceğinizi başka türlü şekillendiriyor.

Babamın bizi ODTÜ'nün ana kapısına götürdüğü günü hatırlıyorum. Kapının önünde durduk, içeri girmedik. "Buradan içeri girmek sizin beceriniz olacak" demişti. Ama girerseniz bizim yarım bıraktığımız yerdan devam edin, gibi şeyler.. İlk kez ODTÜ'nün kapısından kayıt yaptırmak için girdim. Aradan geçen zamanda ablalarımız ağabeylerimiz gibi büyük işle-

rin büyük insanları olmadık. Hatta kendi bahçemizden dışarı bile çıkamadık. Ama kafasını dışarı uzatan birçok arkadaşımızın gözaltına alındığını, işkence gördüğünü, hatta birkaç tanesinin öldüğünü gördük. Ölüm oruçları döneminde, tam da Sonbahar'ın kahramanının yaşlarındaydım. Herkesin okulu bitmişti, herkes kendi yolunu seçmişti. Hayata dönüş operasyonu, arkadaşlarımızın hayatın alınması, böylece "normal" hayata dönüş, böylece kitlesel olarak tüketilen hayatın kendi akışına geri döndürülmesi idi. Nehrin yatağını değiştirmişlerdi bir kere... Hayat elbette onların nehir kenarına koydukları setlerin içinde akacaktı ve elbette bu setlerin dışına taşan her ses, her bir su damlası dışarı atılacaktı. Hatta o kadar ki, herkes bunu kendi istemiş olacaktı.

Sonbahar, bizim kuşağın yönetmeninin ağzından bizim kuşağın hikayesini anlatıyor. Anlatılan "bizim" hikayemiz işte. O bizim ucundan kıyısından bulmuş olanların gurur, hüznün, biraz yalnızlık, çokça keder, yine de vakarla andığı bir hikaye. İşte o vakar, filmin her yerini kaplıyor. Her bir karesini, her bir notasını, bütün ritimlerini, çığlıklarını ve aşkla-

rını... Öleceğini bilmek, ama bu yüzden acı çekmenin bile insanı küçülttüğünü düşünmek... Ödediğin bedel için asla şikayet etmemek. İnsan iradesi üzerine her şey. Aşık olmadan kimseyle sevişmek. Aşık olunca her şeyi arkada bırakmak, her şeyin sadece yaptığın şeyden ibaret olduğunu ve onu yaparsan başkalarını yapamayacağını bilmek, her şeyin sonsuz eksi bir bedeli olduğunu bilmek, ölümler gülümsemek... Erdemin sadece bir insan ismi olduğu bir dünyada erdemli bir insan olarak yaşamak ve ölmeyi becermek. Başka bir hayatın mümkün olduğunu ve ölümün de bu başka hayata dahil olduğunu göstermek.

1968 ve 1978 kuşağı kendi sinemacılarını yaratabildi mi, emin değilim. Ama bizim kuşağımızın bir tane var. Üstelik, kamerasını dağlara, ormanlara, Karadeniz'in kıyılarına, koyaklarına, taşlarına çevirdiğinde onları da konuşturan, ezilme biçimlerinin nasıl iç içe geçtiğini gösterebilimle, dille değil, hayatla gösteren, ödül kazanan müzikleri ile, filmi notaya, notayı bir hikayeye çevirmeyi başaran bir yönetmenimiz var.

Bize de onu saygıyla selamlamak düşüyor.